

عنوان مقاله:

تحلیل مبانی رای وحدت رویه ۷۹۴ تاریخ ۲۱/۵/۱۳۹۹: بطلان شرط سود مازاد

محل انتشار:

مجله مطالعات حقوقی، دوره ۱۴، شماره ۲ (سال: ۱۴۰۱)

تعداد صفحات اصل مقاله: ۲۷

نویسنده:

جلیل قنواتی - عضو هیات علمی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

امروزه در محدودیت گستره اجرای اصل آزادی قراردادی کمتر اختلافی ملاحظه می شود. به ویژه در قراردادهایی که یک طرف آن مصرف کننده یا شخصی در موقعیت ضعیف تر نسبت به دیگری قرار دارد و یا در قراردادهای استاندارد یا قراردادهایی که مورد مذاکره طرفین واقع نمی شوند نمی توان آزادی قراردادی را مستند مشروعیت و درستی قرارداد تلقی کرد. اندراج هر نوع شرط غیرمنصفانه و تحمیلی که مغایر اخلاق حسنه، نظم عمومی و قواعد امری باشد بی اعتبار است. در واقع در همه سیستم های حقوقی حکم ممنوعیت از انجام اعمال حقوقی مغایر با این موارد سه گانه محل اتفاق است. نمی توان این ممنوعیت ها را با انعقاد قرارداد یا اندراج شرطی در قرارداد نقض کرد. ضمانت اجرای چنین نقضی بطلان عمل حقوقی است. رای وحدت رویه ۷۹۴ همین دیدگاه را بیان می کند. شرط سود مازاد مغایر نظم عمومی اقتصادی و مخالف قاعده امری و نقض ممنوعیت و نهی قانون گذار است. محاکم باید با الهام از این رای در هر مورد دیگری به آسانی حکم به بطلان عمل حقوقی دهند که ممنوعیتی امری را نقض کرده است و اصولاً ممنوعیت ها در قلمرو امور بانکی و پولی امری است.

کلمات کلیدی:

بطلان شرط، قواعد امری، سود مازاد، نظم اقتصادی، شروط ناعادلانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1845485>

